

Dar mudrosti – mudrost Križa

Molitveno bdjenje

Ovo molitveno bdjenje nosi oblik razmišljanja o Daru mudrosti – prvom daru Duha Svetoga. Tekstovi razmišljanja prodahnuti su Božjom riječju i mislima blaženoga Alojzija Stepinca.

UVOD

*Ulazna pjesma: Zdravo budi, Križu sveti (PGPN, br. 179)
ili koja druga prikladna pjesma koja se može povezati s mudrošću Križa.*

- P. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.
O. Amen.
P. Gospodin, koji u svojem križu
govara Božjom mudrošću, sa svima vama.
O. I s duhom tvojim.

Uvodne misli

Bog za objavu darovanoga spasenja i za pobjedu nad ljudskim grijehom odabire križ, put trpljenja. Tu Božju razumnost, protivnu ljudskoj logici i htijenju, čovjek razumije vjerom koja bezuvjetno pristaje uz Krista, uz njegov put, put na kojemu

susrećemo križ. Križ koji nije samo usputnost ili trenutno iskušenje, nego način življenja. Suobličavanje Kristovu križu, koji je vrhunac njegova posluha nebeskome Ocu, stoji pred nama kao model življenja. Pozvani smo suobličiti se Kristovu križu, ne plašiti se križa, znati da križ nije iskustvo ostavljenosti od Boga, nego prilika za dublje iskustvo njegove ljubavi i blizine. Razmatramo večeras Božju ljubav pokazanu na Kristovu križu, ljubav koja nam sjaji i u životnome primjeru blaženoga Alojzija Stepinca, koji je u svim životnim iskušenjima ostao vjerran u nasljedovanju Kristove poslušnosti satkane u geslo »U tebe se Gospodine uzdam«.

Kratka šutnja

ČITANJE BOŽJE RIJEČI

1Kor 2,1-2.4-10

Iz Prve poslanice svetoga Pavla apostola Korinćanima
Braćo! I ja kada dođoh k vama, ne dođoh s uzvišenom besjedom ili mudrošću navješćivati vam svjedočanstvo Božje, jer ne htjedoh među vama znati što drugo osim Isusa Krista i to rassetoga. I besjeda moja i propovijedanje moje ne bijaše u uvjerljivim riječima mudrosti, nego u pokazivanju Duha i snage da se vjera vaša ne temelji na mudrosti ljudskoj nego na snazi Božjoj. Mudrost doduše navješćujemo među zrelima, ali ne mudrost ovoga svijeta, ni knezova ovoga svijeta koji propadaju, nego navješćujemo Mudrost Božju, u Otajstvu sakrivenu; onu koju predodredi Bog prije vjekova za slavu našu, a koje nijedan od knezova ovoga svijeta nije upoznao. Jer da su je upoznali, ne bi Gospodina slave razapeli. Nego, kako je pisano: *Što oko ne vidje, i uho ne ču, i u srce čovječje ne uđe, to pripravi Bog onima koji ga ljube*. A nama Bog objavi po Duhu jer Duh sve proniče, i dubine Božje.

Kratka šutnja

POTICAJI ZA RAZMIŠLJANJE

Mudrost je umjetnost uravnoteženosti, jasnoće i odlučnosti u blagosti. Mudrost je nenavezanost, neopterećenost, sloboda duha. To je odlika koju je u sebi nosio i promicao kardinal Alojzije. Znao je koje je konačno uporište, znao je odrednice koje danas često nedostaju u raznolikosti ponuda. Mudrost kršćana se može svesti na jedno – na Križ. Kada se on stavi u korijen življenja tada mnogo toga postane nebitnim, jer nije po mjeri Duha. Križ postaje nadahnućem i vrt Duha jedino je tlo na kojemu on niče. Sveti Pavao progovara tim nadahnutim govorom. Nema nakanu nekoga osvojiti, oduševiti bez temelja, lažnim obećanjima; ne kani govoriti onako kako bi to ljudi željeli čuti, 'ići niz dlaku', već traži jednostavnost, kako bi potaknuo slobodu srca i rasvijetlio savjesti. Izbjegava nasilništvo i 'promidžbu', a otkriva i predstavlja istinu o čovjeku u prizmi križa. Zbog toga nema potrebu oblikovati evanđeosku poruku na temelju ljudske mudrosti ili ideologijā. Zapravo, on i ne kani ulaziti u raspru, stvarati antagonizam ljudskih domaćaja i govora križa. On zna da je ljudska mjera, kao i posljednja ideologija koja je u modi, uvijek 'pretposljednja' i da će dolaziti nove i biti odbacivane. Blaženi je Alojzije Stepinac znao da se 'mudrost' društvenih sustava može hraniti neposjedovanjem mudrosti križa. I oni koji imaju široko znanje i oni koji su stručnjaci u svojem poslu mogu zaboraviti konačni razlog življenja i zaorati brazdu oholosti.

Životni se kršćanski uspjeh ne može odijeliti od vjerskoga stava. Izraelci su znali veoma dobro da uspjeti ili ne uspjeti ne ovisi uvijek o njima, već o Bogu. Zbog toga su ispovijedali da je *početak mudrosti strah Božji* (Ps 110,10). Uspoređujući mudrost koju uči Sveto pismo s mudrošću grčkih intelektualaca

vidimo da progovara uvjerenje kako mudrost nije krjepost koju bi čovjek mogao pribaviti sam, već je Božji dar.

Sveti Pavao dobro primjećuje da *Grci mudrost traže* (1Kor 1,22), ali ih zbog toga ne hvali. Kršćanstvo u velikom Rimskom carstvu znači pobjedu običnih, malih, neukih ljudi, ali njihova zdrava prosudba, usavršena darom Duha Svetoga, puno je bolja od ohole grčke mudrosti koju je *Bog odbacio i uništio*, jer ju je nadvisio *mudrošću križa*. Slijediti mudrost križa znači pronaći biser za koji, prema riječima Evanđelja, čovjek prodaje sve što ima (Mt 13,46). To znači u životu uspjeti u najuzvišenijem smislu riječi.

U tom će duhu i kardinal Stepinac biti svjestan svoje 'malenosti', neznatnosti, ali i snage kada progovara Duhom mudrosti i kada svjedoči o kršćanskoj smirenosti u zemaljskom hodu Crkve. Zato može opominjati: »Ta nije najveći pobjednik onaj, koji satire u prah i pepeo gradove i sela. Niti onaj koji razgoni kao pljevu silne zemaljske vojske. Niti onaj pred kojim dršću pojedinci u brizi za zemaljski život. Nego Onaj koji je gospodar života i smrti, i vremenite i vječne, i dobra i zla, a to je Isus Krist, koji je [...] slavno uskrsnuo iz groba. Što god se dakle zbivalo oko nas, i kakve god nas pogibelji okružuju i prijete ili budu prijetile, nema razloga da strepimo ili da plaćemo, nego imajući nepokolebivu vjeru u Njega, Spasitelja našega, slijedimo glas svete Crkve.« (Iz *propovijedi u katedrali na Uskrs* 1942.)

Kratka šutnja.

Križ nas obvezuje da u svojem svakodnevnom životu budemo jasni, odlučni, transparentni i radosni; da kao 'maleni' znamo prepoznati nepravdu i prihvatiti dar, te za njega zahvaliti. Kršćanstvo može biti i sladak i lagan teret. Ako nije prihvaćeno,

ako se ne uzme, ono će biti nepodnošljiv jaram i kamen spoticanja, skup zabrana i ograničenja. 'Mudrima' je Bog nešto sakrio i oni to ne pronalaze. Ne zato što bi to bilo nešto teško za pronaći, nego jer je sakriveno. Bog ne dopušta da je onima koji 'vladaju svijetom' sve dostupno. To 'nešto' daje samo čistima srcem. Dakako da i učenici mogu do toga blaga, ali samo ako su ponizni, ako su uistinu mudri. Kršćanska se poniznost i mudrost podudaraju. Kaže se da je sveti Bernard učenomu Abelardu rekao: »Hladno srce ne može razumjeti jezik ognja.« Bilo bi ipak neprimjereno reći da učenici manje razumiju – ni pošto. Samo je riječ o tomu da je konačni cilj svima jednako dostupan i da se do njega ne stiže umnim naporom.

Teško je definirati i ponizne, malene, ali ipak znamo što Isus želi reći kada koristi tu riječ. Želi nam reći i to da je nešto sačuvao za sebe, da nešto možemo naučiti samo od njega: blagost i poniznost srca. Neki će reći da se u ovom svijetu prepotentnih i nasilnih, lukavih i prijevarnih, može živjeti samo snagom svoga oružja. Krist je govorio o odlučnosti, ali nije rekao da se u svijetu vukova ponašamo kao vukovi. »Šaljem vas kao *ovce* među vukove.« Šaljem vas da budete drukčiji, ne naivni, već drukčiji. Stepinac je živio tu 'drukčijost' u mjeri neba i mijenjao ljudska srca. Stepinac je uočio nutarnju povezanost, smisao cjeline koja ovisi o Jednome. Bio je mudar. Zar nam ne treba i danas, kada okrivljujemo postmodernu za razmrmljenost, netko tko će iznutra znati sve svesti na temeljno i iz toga graditi bolji svijet?

Kratka šutnja i prikladna pjesma.

O Mudrosti Križa

Bog je prije svih vremena odabrao križ za spas svijeta.

Po Kristu ga stavio znakom za sve ljude.

Daje ti ga iz svoga srca.

Prije no što ti ga je poslao

taj je križ s pažnjom promatrao,

božanskom mudrošću promislio,

utoplio ga srcem koje voli,

odvagnuo u dobrostivim rukama

i u svojoj mudroj pravednosti provjerio

nije li mrvicu prevelik ili pretežak.

Blagoslovio ga je utjehom svoje milosti,

obdario ga svojom milosrdnom snagom.

Zatim je još jedanput pogledao na tebe

i tvoju hrabrost.

Tako križ konačno dolazi k tebi

kao osobni pozdrav tebi

i kao znak njegove duboke ljubavi.

(Sv. Franjo Saleški)

Kratka šutnja

LITANIJE BLAŽENOGA ALOJZIJA STEPINCA

Predvoditelj:

Zagledani u Kristov križ, kojemu se blaženi Alojzije Stepinac dao suobličiti vjernim nasljedovanjem i pouzdanjem u najtežim životnim iskušenjima, molimo Blaženikov zagovor da ne posustanemo na putu vjere i da se u nama pouzdanje ne ugasi kad osjetimo težinu svoga životnog križa.

Gospodine, smiluj se!

Gospodine, smiluj se!

Kriste, smiluj se!

Kriste, smiluj se!

Gospodine, smiluj se!

Gospodine, smiluj se!

Oče nebeski, Bože!	Smiluj nam se!
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože!	Smiluj nam se!
Duše Sveti, Bože!	Smiluj nam se!
Sveto Trojstvo, jedan Bože!	Smiluj nam se!
Isuse, dobri pastiru!	Smiluj nam se!
Isuse, jakosti mučenika!	Smiluj nam se!
Isuse, učitelju apostola!	Smiluj nam se!
Isuse, svjetlosti istinita!	Smiluj nam se!
Isuse, dobroto beskrajna!	Smiluj nam se!
Isuse, kruno sviju svetih!	Smiluj nam se!
Sveta Marijo!	Moli za nas!
Blaženi Alojzije Stepinče!	Moli za nas!
Pastiru siromašnih!	Moli za nas!
Hrabri svjedoče Božje ljubavi!	Moli za nas!
Branitelju crkvenoga jedinstva!	Moli za nas!
Uzore kršćanske mirne savjesti!	Moli za nas!
Zrno umrlo za plodove vječnosti!	Moli za nas!
Jasni svjetioniče u tami nasilja!	Moli za nas!
Cvijete niknuli u vrtu Božje riječi!	Moli za nas!
Blaga roso duhovnih darova!	Moli za nas!
Žarka iskro svećeničke duhovnosti!	Moli za nas!
Vidljivi smjerokazu kršćanskoj mladeži!	Moli za nas!
Čisto ogledalo opraštanja neprijateljima!	Moli za nas!
Vjerni nasljedovatelju Kristova križa!	Moli za nas!
Dosljedni navjestitelju Božje istine!	Moli za nas!
Uzorni častitelju Blažene djevice Marije!	Moli za nas!
Besprijeekorni primjeru	
ispovjedalaca Kristova imena!	Moli za nas!
Prokušani služitelju	
euharistijskoga otajstva!	Moli za nas!

Vjerodostojni pronositelju poniznosti!	Moli za nas!
Ljubitelju svete Majke Crkve!	Moli za nas!
Tješitelju nevino osuđenih!	Moli za nas!
Strpljivi hodočasniče na putu trpljenja!	Moli za nas!
Uresu crkvenoga zajedništva!	Moli za nas!
Donositelju Kristove radosti ožalošćenima!	Moli za nas!
Zaštitniče potlačenih i napuštenih!	Moli za nas!
Istinoljubivi protivniče svake nepravde!	Moli za nas!
Mudri učitelju bogobojažnosti i poštivanja života!	Moli za nas!
Propovjedniče pravednosti i novoga svijeta!	Moli za nas!
Gorljivi tražitelju pomirenja!	Moli za nas!
Revni graditelju sloge među narodima!	Moli za nas!
Budni čuvaru ljudskoga dostojanstva!	Moli za nas!
Neprijeporni zagovorniče vrijednosti obitelji!	Moli za nas!
Gromki glasu onih kojima je glas oduzet!	Moli za nas!
Potporo slabih i odbačenih!	Moli za nas!
Neumorni suputniče klonulih!	Moli za nas!
Prijatelju svakoga čovjeka u potrebi!	Moli za nas!
Postojani stožeru u našim kušnjama!	Moli za nas!
Nesebični darivatelju primljenih dobara!	Moli za nas!
Promicatelju istinskoga domoljublja!	Moli za nas!
Dragocjeni daru Crkvi u Hrvata!	Moli za nas!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta!	
Oprosti nam, Gospodine!	
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta!	
Usliši nas, Gospodine!	
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta!	Smiluj nam se!

Kratka šutnja.

Predvoditelj:

Proseći dar Božje mudrosti, mudrosti križa, svoje molitve i vapaje objedinimo u Kristovu molitvu kojom je ispovijedao svoju spremnost da se u njemu izvrši volja Očeva.

Oče naš...

Pomolimo se. *(kratka stanka)*

Bože, ti si nas otkupio križem Isusa Krista, stablom života, i oživio nas Duhom Svetim.

Pomozi nam da kao nositelji i svjedoci toga dara budimo u svim ljudima nadu i čvrsto pouzdanje u tebe; ne dopusti da se izgubimo u ponudama koje svoje korijenje nemaju u Križu i koje ne nose njegove plodove.

Daj nam svakodnevno slijediti mudrost križa koju nam je u svojoj ljubavi objavio tvoj ljubljani Sin, Isus Krist, Gospodin naš.

Koji s tobom živi i kraljuje u vijeke vjekova.

O. Amen.

BLAGOSLOV I OTPUST

Završna pjesma: Isuse Kralju (PGPN br. 180)

ili koja druga prikladna pjesma.